

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

**Základní škola Antonína Sochora Duchcov, Teplická 13
okres Teplice**

Teplická 13, 419 01 Duchcov

Identifikátor školy: 600084698

Zřizovatel: Město Duchcov, MěÚ, náměstí Republiky, 419 01 Duchcov

Školský úřad Teplice, Masarykova 66, 415 01 Teplice

Termín konání orientační inspekce: 9. – 12. května 2000

Čj.	065 356/00-2550
Signatura	of5ct103

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola je v postavení právního subjektu. Škola sdružuje základní školu a školní družinu. Základní škola má kapacitu 450 žáků. V současné době ji navštěvuje 276 žáků, kteří jsou zařazeni do osmi tříd 1. stupně a pěti tříd 2. stupně ZŠ. Školní družina má kapacitu 60 žáků. Pracuje zde jedno oddělení školní družiny, které navštěvuje 28 žáků. Skutečná docházka nepřevyšuje povolený počet 25 žáků v oddělení.

Kvalita vzdělávání je hodnocena, mimo jiné, na základě 21 hospitací ve vyučovacích hodinách 1. a 2. stupně ZŠ.

Předměty 1. stupně:

Uvedené hodnocení vyplývá z hospitací provedených ve všech ročnících a třídách prvního stupně. V průběhu hospitační činnosti byly současně náhodným výběrem sledovány školní sešity žáků, výtvarné a další práce, žákovské knížky a informační notýsky. Hodnocení sledovaných jevů je souhrnné pro celý první stupeň. ČŠI se na prvním stupni zaměřila především na výuku českého jazyka a jeho součásti a výchovy.

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu č. j. 12035/97-20 Obecná škola. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá ve sledovaných předmětech osnovám a při plánování výuky předmětů nedochází k obsahové duplicitě. Mezi jednotlivými ročníky je zajištěna návaznost výuky sledovaných předmětů. Stanovené výukové cíle odpovídají aktuálnímu složení tříd.

Z celkového počtu vyučujících je 50 % odborně a pedagogicky způsobilých. Absence požadovaného vzdělání se promítala u některých vyučujících zejména v oblasti uplatnění různorodosti metod a forem práce, ale i v organizaci výuky.

Škola má pro výuku vhodné prostory, které odpovídají psychohygienickým zásadám vzdělávání. Učebny jsou vybaveny vyhovujícím žákovským nábytkem a dalším nezbytným nábytkem pro uložení pomůcek, okna jsou opatřena slunečními žaluziemi a celkově lze konstatovat, že třídy jsou esteticky upravené, identitu každé třídy pak dotváří výzdoba z žákovských výtvarných a dalších prací.

Kromě učebnic a pracovních sešitů se schvalovací doložkou MŠMT má škola k dispozici především starší, ale stále vyhovující pomůcky (třídící materiál, kartičky, obrazový materiál ap.). Kabinet je dle finančních možností postupně doplňován novými pomůckami. Většina upotřebitelných pomůcek je během školního roku ve třídách.

Organizace výuky, zejména v 1.-3. ročníku, vychází z deklarovaného vzdělávacího programu. Výuka je koncipována do bloků nebo jiných časových celků než je vyučovací hodina. Učitelé zároveň respektují momentální psychický stav žáků. Ve 4. a 5. ročníku se pak idea Obecné školy postupně vytrácí, zejména v používaných metodách a formách práce, na čemž se podílí i odborná a pedagogická nezpůsobilost některých vyučujících.

Všechny sledované hodiny naukového i výchovného charakteru byly organizačně i metodicky připravené, zároveň stanovený cíl byl vždy naplněn. Výuka byla vedena věcně správně, organizační pokyny byly žákům srozumitelné a jasné. Především v nižších ročnících (1. a 2. ročník) se objevovalo střídání velkého množství činností, učitelky neustále motivovaly žáky pochvalou, úsměvem a dalšími gesty. V hodinách se střídala dramatizace s herními prvky, zároveň žáci pracovali ve skupinách či dvojicích. Učitelky využívaly značného množství názorných pomůcek a to jak profesionálně vyrobených, tak vlastnoručně připravených. K vysoké pracovní aktivitě žáků v těchto třídách přispívá i netradiční uspořádání lavic a prostor učebny jako celku. Žáci mají volnost pohybu, velmi rychle vytvářejí pracovní skupinky

a dokážou bez problémů spolupracovat a vzájemně si pomáhat v týmu. Vyučující vytvářely žákům prostor pro vyjádření vlastního názoru a uplatnění svých praktických zkušeností. V rámci výuky českého jazyka je věnována značná pozornost rozvoji slovní zásoby a správného vyjadřování. Při psaní jsou žáci důsledně vedeni k dodržování psychohygienických návyků a učitelky dbají na dodržování metodiky (správné držení psacího náčiní, sezení při psaní, sklon sešitu ap.). V hodinách výchovného charakteru převládaly hrové činnosti, které vycházejí i z věkových zvláštností žáků.

Ve vyšších ročnících pak převažovala frontální činnost, bez větší diferenciací úkolů dle schopností žáků. Některé činnosti byly pro žáky neúměrně dlouhé a vedly k únavě, která se postupně projevovala ve zvýšeném neklidu, což přerůstalo v některých případech až v nekázeň a nespolupracující chování.

Ve všech sledovaných hodinách bylo využíváno mezipředmětových vztahů. Učitelky v hodinách věnují individuální pozornost žákům integrovaným, ale i žákům se slabými výukovými výsledky. V závěru hodin byl dostatečný prostor pro zhodnocení práce žáků, nechyběla pochvala za výkon a snahu. Žáci nejsou však vedeni k sebehodnocení.

Hodnocení prospěchu žáků je založeno na klasifikaci známkou. Z uvedených známek v žákovských knížkách a školních sešitech vyplývá, že učitelé věnují především pozornost naukovým předmětům, kde je hodnocení objektivní. Ve vyšších ročnících se objevuje negativní hodnocení ve výchovách, zejména v hudební a výtvarné, kdy mají žáci nedostatečné např. ze zpěvu či práce v hodině.

Interakce a komunikace byla v průběhu sledovaných hodin velmi dobrá. Žáci jsou komunikativní, nebojí se vyjádřit názor, na vyučující se obraceli s důvěrou i o radu či pomoc. Vyučující mají hezký vztah k žákům a přirozenou autoritu. Mezi žáky převládají vesměs kamarádské vztahy, ale přesto byla v průběhu inspekce zaregistrována zvýšená agresivita a citový chlad, což u žáků na nižším stupni není tak obvyklé.

Plánování a příprava výuky vychází ze zvoleného vzdělávacího programu. Personální podmínky výuky jsou pouze dobré, neboť výuku z 50 % zajišťují odborně a pedagogicky nezpůsobilé vyučující. Materiální i psychohygienické podmínky jsou velmi dobré, učební prostředí je podnětné a estetické. Na základě používaných forem a metod práce lze konstatovat, že idea Obecné školy je naplňována v nižších ročnících, ve 4. a 5. ročníku se pak principy OŠ vytrácejí. Vstupní i průběžná motivace se objevuje více v nižších ročnících, kde je i hodnocení pro žáky více motivující. Ve vyšších ročnících se objevuje negativní hodnocení v některých třídách ve výchovách. Interakce a komunikace je na dobré úrovni. Vzájemné vztahy mezi žáky jsou narušovány agresivitou některých žáků.

Celkově lze sledovanou výuku na prvním stupni hodnotit jako velmi dobrou, zejména s přihlédnutím na nižší ročníky.

Blok humanitních předmětů 2. stupně:

Hospitace proběhly ve čtyřech hodinách českého jazyka a ve dvou hodinách dějepisu.

Plánování a příprava hodin měly velmi dobrou úroveň. Hodinová dotace odpovídá zvolenému učebnímu programu, osnovy jsou plněny. Hodiny byly pečlivě připraveny. Účelnost plánování je dána i vhodným přidělením předmětů.

Personální podmínky v hodinách byly na dobré úrovni. Skutečnost, že ne všichni vyučující mají plnou pedagogickou odbornost, nebyla na výuce patrná.

Materiální podmínky pro výuku jsou velmi dobré. Žáci používají vhodné učebnice, zařazení pomůcek je funkční a dostatečné. Využívána byla i doplňková literatura.

Učitelé pamatovali na vhodnou psychohygienu hodin. V setrvalé parných dnech byly třídy i přes značný hluk z ulice větrány. Hluk ztěžoval průběh hodin a na žáky působil únavně, což se projevovalo nerušivým, ale nespolupracujícím chováním žáků. Také dvouhodinová tělesná výchova v ranních hodinách se odrážela i ve čtvrté vyučovací hodině českého jazyka v 8. ročníku. Třídy jsou prostorné a vhodně upravené. Žáci si mohou koupit pitné nápoje.

Organizaci, metody a formy práce v hodinách zvládají učitelé na velmi dobré úrovni. Všichni žáci měli možnost zapojit se do výuky a vyučující se dokázali žákům věnovat také individuálně. Respektovali věk, možnosti a individuální zvláštnosti žáků. Nechyběla názornost a odborná správnost.

Motivace a hodnocení v hodinách měly taktéž velmi dobrou úroveň. Hodiny nepostrádaly shrnutí práce v závěru a motivační úlohu sehrálo i hodnocení žáků i přesto, že ne vždy bylo formativní. Komunikace v hodinách byla velmi dobrá. Žáci se chovali přirozeně a výhrada je pouze k vesměs uzavřeným otázkám vyučujících. Žáci nemuseli odpovídat více větami, hovořili často jednoslovně.

Celkově hodnotí ČŠI kvalitu vzdělávání v humanitních předmětech jako velmi dobrou.

Blok přírodovědných předmětů 2. stupně:

Hospitace proběhly ve třech hodinách matematiky, v hodině chemie, přírodopisu a ve dvou hodinách fyziky.

Plánování a příprava výuky měly dobrou úroveň. Rozvržení učiva většinou vychází z řazení učiva v učebnicích, za pomůcku slouží doporučené plány učiva okresními metodiky. Vedení školy vyžaduje časové a tematické plány učiva. Problémy způsobil odchod vyučující a přidělení předmětů jiným vyučujícím v průběhu roku. V jednom případě bylo v předmětu s dvouhodinovou dotací probráno učivo podle plánu tak, že objem učiva odpovídá dotaci jedné hodiny týdně. Bylo upozorněno na nutnost konfrontace řazení učiva v učebnicích s osnovami a to zejména tam, kde nejsou ucelené řady učebnic.

Personální podmínky v hodinách jsou také dobré. Nadstandardní bylo vedení hodiny přírodopisu. Ve zbývajících hodinách zvládali vyučující i přes chybějící kvalifikovanost výuku dobře.

Materiální a technické zázemí v hodinách je na dobré, dostačující úrovni. K dispozici a využívány jsou učebny přírodopisu, fyziky a chemie. Pomůcky, které mají učitelé k dispozici umožňují plnění osnov a využívání potřebných metod v hodinách.

Psychohygienu v hodinách měla velmi dobrou úroveň. Učitelé respektovali věk a individualitu žáků. Délka a organizace hlavní přestávky umožňují trávit v jarních a letních měsících pobyt mimo třídu. Na školním dvoře a hřišti se střídá 1. i 2. stupeň. K dispozici je pitný automat a možnost nákupu pití, ale i svačiny u pracovnice školy.

Organizace, formy a metody práce v hodinách odpovídaly kvalifikovanosti a zkušenosti vyučujících. Byly tak k vidění hodiny takřka v celé hodnotící škále od vynikající až po vyhovující. Pokud se objevily nedostatky, pak spíše rázu metodického.

Ve všech hodinách se snažili vyučující žáky vhodně motivovat a vzbudit jejich zájem. Hodnocení v hodinách se příliš neobjevovalo. Namátková kontrola žakovských knížek ukázala přemíru hodnocení za písemné zkoušení žáků. Toto se týká i jiných předmětů např. hudební výchovy.

Ve všech hodinách panovalo ovzduší důvěry a dobrého kontaktu učitele se žáky. Žáci se nebáli zeptat se a přiznat své nedostatky.

Kvalitu vzdělávání v bloku přírodovědných předmětů hodnotí ČŠI, na základě hospitovaných hodin, jako dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání

Na základě všech hospitovaných hodin hodnotí ČŠI kvalitu vzdělávání ve sledované škole jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování, včetně koncepce školy, vychází z reality. Základní škola je spádovou školou a specifikem je značný počet dětí z méně podnětného sociokulturního prostředí. Tomuto faktu odpovídá skutečnost, že z osmi tříd 1. stupně jich na druhý stupeň dojde jen pět. Během doby strávené na 1. stupni odchází část dětí do speciálních škol a úspěšné žáky přerazují rodiče často jinam. Tomuto stavu škola vychází vstříc a realizuje na 1. stupni vzdělávací program Obecná škola č. j. 12035/97-20 a na 2. stupni pak pokračuje běžným vzdělávacím programem Základní škola č. j. 16847/96-2. V současné době rozhodla ředitelka školy o 20 odkladech povinné školní docházky. Dalším žákům, celkem 22, je umožněna integrace v základní škole. Počet integrovaných žáků by byl vyšší, ale často není zájem ze strany rodičů. Dalším vychází škola vstříc i nabídkou volitelného předmětu Technické činnosti.

Plánování je roční, rozpracované do jednotlivých měsíců, s konkrétní odpovědností až k jednotlivým zaměstnancům.

Organizování: právní subjekt je řízen ředitelkou školy. Jmenována byla zástupkyně statutárního orgánu – ředitelky školy. Kompetence vedení jsou dány a pracovníkům známy. Je vedena předepsaná povinná dokumentace. Informovanost rodičů je zajištěna zavedenými žákovskými knížkami, třídními schůzkami, konzultačními hodinami. Podle potřeby dochází i k návštěvám učitelů v rodinách žáků. Zde byl pokus i o spolupráci s městskou policií. U žákovských knížek 9. ročníku bylo upozorněno na nevhodnost uvádění informací, které nesouvisí s činností školy. Konkrétně jsou zde uvedeny informace o chmelové brigádě, která byla soukromou akcí vyučujícího.

Vedení a motivování pracovníků je na dobré úrovni. Začínající či nekvalifikovaní učitelé mají možnost spolupracovat s uvádějícím učitelem. S přípravami pomáhá i vedení školy. Pro dosažení pohyblivých složek platu jsou vypsána kritéria. V řízeném rozhovoru s ředitelkou školy byla patrná snaha o sebehodnocení školy a dosažených výsledků.

Kontrolní mechanismy spočívají v běžných hospitacích, doloženy byly zápisy z hospitační činnosti, které jsou známy i vyučujícím. Četnost těchto kontrol byla ve druhém pololetí nižší, důvodem byla nemoc jednoho člena vedení školy. Dále je prováděna kontrola domácích úkolů, žákovských knížek, plnění osnov a práce s integrovanými žáky. Další formy kontrol souvisí s povinnostmi zaměstnavatele.

Na základě uvedených skutečností celkově hodnotí ČŠI kvalitu řízení vedení školy jako velmi dobrou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Integrace žáků se zdravotním postižením

V letošním školním roce bylo PPP v Teplicích navrženo k integraci 37 žáků, ale pouze 22 jich je integrováno. Zbývajících 15 žáků není integrováno z důvodů nezájmu rodičů, (odmítli integraci).

U žáků byla diagnostikována vývojová porucha učení, nejčastěji dyslexie, dysgrafie a dysortografie. Všichni vyšetření žáci mají kvalitně vypracován individuální vzdělávací program. Škola spolupracuje s odborníky PPP a konzultuje individuální případy. Na 22 žáků škola požaduje zvýšený finanční normativ. Finanční prostředky jsou pak využívány na nákup potřebných kompenzačních pomůcek a na finanční ohodnocení práce učitelů, kteří pracují s integrovanými žáky.

Žákům je poskytována individuální pomoc v průběhu vyučování, ale i v době mimo vyučování, kdy s žáky pracují tři odborně vyškolené učitelky (dyslektické asistentky). Každý integrovaný žák jedenkrát v týdnu navštěvuje odbornou učebnu, ve které probíhají individuální nápravy. Učebna je vybavena dostatečným množstvím kompenzačních a dalších pomůcek.

Na žádost rodičů jsou všichni žáci hodnoceni (klasifikováni) pouze známkou.

Integrační proces hodnotí ČŠI jako velmi dobrý.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Výpis o zařazení do sítě škol (č. j. není uvedeno). Osnovy a učební plány vzdělávacích dokumentů Obecná škola č. j. 12035/97-20 a Základní škola č. j. 16847/96-2.
- Povinná dokumentace školy ve smyslu zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších úprav.
- Namátkově kontrolované žákovské knížky, sešity a laboratorní protokoly.
- Pracovní náplně vedení školy, kritéria pohyblivých složek platu, povinnosti učitelů a třídních učitelů.

ZÁVĚR

Během orientační inspekce se nesešla ČŠI s projevy neefektivního vynakládání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu. Modernizace je směřována do výuky. Ve všech pracovnách (F–Ch, Z, Př, Vv, Hv a 2 učebny Cj) jsou k dispozici videa, všechny třídy na 1. stupni a učebny Cj mají k dispozici radiomagnetofony. Postupně je obměňován také školní nábytek.

Nedostatkem školy je stav pedagogické způsobilosti: na 1. stupni nemá polovina vyučujících předepsanou pedagogickou a odbornou způsobilost a na 2. stupni nesplňují tento požadavek tři vyučující z osmi. Přesto i v této oblasti ředitelka školy hledá řešení. Od poslední komplexní inspekce se podařilo jednu vyučující přivést ke studiu a další učitel studium dokončil. Pokud je po odchodu plně způsobilé vyučující na mateřskou dovolenou konstatovaný stav, pak spíše dokumentuje nedostatek plně kvalifikovaných vyučujících na Teplicku obecně.

Celkově hodnotí ČŠI školu, na základě velmi dobrého hodnocení kvality vzdělávání a velmi dobrého hodnocení řízení školy jako velmi dobrou.

Doporučení:

1. Neřešit záležitosti nesouvisející se školou informací rodičům v žákovských knížkách.
2. Nenadřazovat formy písemného ověřování vědomostí. Dát tak dostatečný prostor i žákům s poruchami učení.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Petr Salač	Mgr. Petr Salač, v. r.
Členové týmu	Mgr. Erika Bednárová	Mgr. Erika Bednárová, v. r.
	Mgr. Vladimír Bečvář	Mgr. Vladimír Bečvář, v. r.

V Teplicích dne 23. května 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. června 2000

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Ivana Kulhavá	Mgr. Ivana Kulhavá, v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	16. června 2000	065 45700-2550
Zřizovatel	„-“	065 458/00-2550

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
16. 6. 2000	-	Připomínky nebyly doručeny.